

Avni Morgül, TA1AV

Avni Morgül'ün Elektroniğe merakı daha ortaokul yıllarında başlamıştı. Pertevniyal Lisesine giderken Halıcioğlu'ndaki evine dönüşünde haftada bir-iki gün sınıf arkadaşı Eşref Adalı ile birlikte önce Beyazıt'daki bit pazarına uğrar, oradan çeşitli malzemeler alırlardı. Daha sonra Eminönü, oradan Karaköy'e yürür, Eşref oradan vapurla Kadıköy'e geçer, o da Şişhaneye çıkıp oradan otobüsle Halıcioğlu'ndaki evine giderdi. Bu yürüyüşlerden birinde Karaköy'deki Selanik Pasajı'nda elektronik malzeme satan dükkanlara uğradıklarında TRAC dergisinin ilk sayılarından birine rastladılar. Dergiden cemiyet merkezinin Şişhane Frej Apartmanı'nda olduğunu öğrenince hemen oraya gidip Türkiye Radyo Amatörleri Cemiyetini buldular. Orada cemiyet başkanı Dr. Bedi Ezgi ve yardımcısı Bahri Kaçan (TA2BK) ile ve diğer amatörlerle tanıştılar. Böylece Radyo Amatörlüğü macerası başlamış oldu.

Bundan sonra artık TRAC ikinci evi gibi oldu. Haftada iki-üç gün okul dönüşü yolu üzerindeki derneğe uğrar orada diğer amatörlerle birlikte çalışırdı. Bahri Kaçan'ın Mors kurslarına katılarak maniple kullanmayı öğrendi. Aynı zamanda TRAC dergisine yazılar yazmaya başlayarak öğrendiği elektronik ve amatör radyoculuk bilgilerini diğer amatörlerle aktarmaya başladı. Uzun yıllar derginin editörlüğünü yaptı, karikatürlerini çizdi.

Bir süre sonra liseyi bitirerek, Eşref Adalı, Oruç Bilgiç ve diğer birkaç sınıf arkadaşı ile birlikte İstanbul Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesine girdiler. Artık amatör olarak yaptığı Elektroniği meslek olarak seçmişti ve çok mutlu idi.

Ankara bit pazarından aldığı İkinci Dünya Savaşı yıllarından kalma profesyonel RCA-BC242 alıcı, evin damına çektiği basit VS1AA anteni ve kendi imal ettiği tüplü 100 wattlık CW verici ile evinin tavan arasındaki odasına amatör istasyonunu kurarak TA1AV çağrı işareti ile çalışmaya başladı. Genellikle 14 MHz bandında CW olarak çalışıyor ve gecelerini DX QSO'lar yaparak geçiriyordu. Bu arada 1970 yılında üniversiteden mezun olarak yüksek mühendis oldu, fakat o sırada Türkiye'de araştırma yapan elektronik firması olmadığından Asistan olarak üniversitede kalıp öğretim üyesi olmayı tercih etti.

Bir yıl sonra 1971 devrimi oldu ve askerler yönetime el koydu. O sırada 3222 sayılı telsiz kanunu vardı ve her türlü telsiz cihazının kullanımı kesin olarak yasaktı. Bu sırada cemiyetteki arkadaşlardan bir haber geldi, derneğin üye kayıt defteri askerler tarafından alınmış ve bütün üyelerin evlerine baskın yapılıyordu. Ben hemen verici cihazımı söküp dağıttım, alıcıyı da İstanbul Radyosuna ayarladım. Allahtan alıcıma radyo alıcısı olarak PTT'den ruhsat almıştım. Ertesi gün beklediğim gibi, kapıya bir askeri araç gelip polisler ve askerler evimizi bastı. Evi arayıp sonra da benim odama çıktılar. Başlarındaki Astsubay benim odaya girip alıcıyı görünce, ağzı kulaklarında, "Hah! Yakaladık!" gibi bir şeyler mırıldandı ve bana dönerek "bu askeri telsizi nerden buldun, sende ne işi var" dedi. Ben hiç bozuntuya vermedim. "Ben bunu hurdalıktan aldım tamir ettim ve radyo olarak kullanıyorum, ruhsatı da var" dedim ve cihazı açtım, hoparlörde "yurttan sesler" şarkıları gelmeye başladı. Astsubayın suratı düştü. Masamın çekmecelerini karıştırmaya başladılar. Elektronik malzemeler baskı devre kartları gibi şeyler vardı. "Bunlar ne" diye sordular. "Ben Elektronik Mühendisiyim ve Teknik Üniversitede asistan olarak çalışıyorum. Bu arada bazı elektronik devreleri evimde monte edip deniyorum" dedim. Bu arada sivil polislerden biri küçük bir baskı devre buldu. Bu bir elektronik otomatik maniple devresi idi. "Bu nedir?" diye sordular. Baktım maniple falan dersim başım belaya girecek, "bu kapıyı uzaktan kumanda ile açmak için tasarladım bir devre" diye salladım.

Baktılar pek bir şey yok, Astsubay “Bu cihazı al merkeze götürüp inceleyeceğiz!” demez mi? Cihaz alamet gibi bir şey, bana taşıttıracıklar... “Bu bir radyo alıcısı, ruhsatım da var. Bunun nesini inceleyeceksiniz. Gördünüz işte radyo çalışıyor.” Baktılar, pek tutar tarafları yok, “peki o zaman ruhsatını al, sorarlarsa gösterirsin” dedi. “Tamam” dedim bozuntuya vermeden.

Bu arada diğer polisler evi araştırıp suç teşkil edecek şeyler arıyorlardı. Bir tanesi benim Osmanlıca hat yazılarının bulunduğu bir defter bulmuş, getirdi “Bu nedir?” diye. “Ben lise öğrencisi iken eski sanatlarla merak salmışım ve bu arada hat dersleri almışım. Bu defter hocamın yazdığı hat örnekleridir” dedim. “İyi, bunu da al” dediler.

Beni araca bindirip Beşiktaş, Balmumcudaki askeri kışlaya götürdüler. Büyük bir salona aldılar. Salonda bir sürü tutuklanmış insanlar vardı. Daha sonra bazıları ile tanıştık. Genelde meşhur solcu insanlar vardı, Şarkıcı Ruhi Su ve karikatürist Turhan Selçuk’u hatırlıyorum. Tutuklu kişileri teker teker sorguya alıyorlardı. Aradan üç gün geçti. Hala bize sıra gelmemişti. Baktılar böyle olmayacak, sonunda kalanları topladılar. Bir subay teker teker kişilere “sen niye geldin?” diye sorup not almaya başladı. Sıra bana geldiğinde ben hiç telsizden falan bahsetmedim. O zaman başım derde girebilirdi. “Niçin geldiğimi bilmiyorum. Benim odamda eski yazı ile yazılmış defter vardı ne olduğunu anlamadıkları için getirdiler” dedim. Adam yüzünü buruşturup “Eski yazı yasak değil ki... Tamam, gidebilirsin” dedi. Polis beni alıp dışarı götürürken “Benim defterimi almam lazım. Benim için önemli bir hatıradır!” dedim. Beni içeri götürdü. Defteri bulup geri verdiler, eve döndüm.

Bu arada Oruç Bilgiç, Nuri Çıtakoğlu ve Veysel Gülerüz’ün evlerinde verici yakalamışlar, onları Selimiye Kışlasına götürmüşler ve saçlarını tıraş etmişler. Bir ay orada kalmışlar. Mahkeme cihazların kontrol edilmesi ve yasak olup olmadığını tespit etmek için Teknik Üniversiteye benim bulunduğum Yüksek Frekans Tekniği kürsüsüne, bölüm başkanı Prof. Mustafa Santur’a gönderdi. Santur hoca benim radyo ile ilgili olduğumu bildiği için işi bana havale etti. Ben de uygun bir rapor hazırladım. Yanlış olmayan fakat suya sabuna dokunmayacak şekilde bir rapor hazırladım. Tam detayını hatırlamıyorum. Böylece arkadaşları serbest bıraktılar.

Askere giderken alıcımı Kadri Mehmet Başak’a sattım. Yedek Subaylıktan sonra tekrar İTÜ’ye döndüm. Amatörlüğe devam etmek için kendime bir alıcı ve SSB verici cihaz yaptım. Bu arada telsiz kanununun değişmesi için birkaç defa girişimde bulunduk.

1974 de Evlendikten sonra Beşiktaş’a taşındım. Orada maalesef anten kurma imkanım yoktu. Sağ olsun hanım da pek istemedi. Böylece aktif radyo amatörliğüm son bulmuş oldu. Ama gönülümde hala bitmedi...